

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
(повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи),
Міністерства освіти і науки України, м. Харків прийняла рішення
підпорядкування (у родовому відмінку), місто)
про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 29 – Міжнародні відносини
(галузь знань)
на підставі прилюдного захисту дисертації "Міжнародно-правове регулювання захисту
правозахисників"
(назва дисертації)
за спеціальністю 293 Міжнародне право
(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і
спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)
"20" жовтня 2023 року.

Варнавська Кароліна Андріївна 1995 року народження,
(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача)
громадянин України,
(назва держави, громадянином якої є здобувач)
освіта вища: закінчила у 2018 році магістратуру Харківського національного університету імені
В.Н. Каразіна
(найменування закладу вищої освіти)
за спеціальністю «Міжнародне право»
(за дипломом)

Працює викладачем в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна
(посада)

Міністерства освіти і науки України, м. Харків з 2022 р. до цього часу.
(місце основної роботи, відомче підпорядкування, місто).

Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна,
Міністерства освіти і науки України, м. Харків
(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник (керівники) Сироїд Тетяна Леонідівна, доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету Харківського
національного університету імені В.Н. Каразіна
(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності),
науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Здобувач має 8 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статі у наукових фахових виданнях України:

1. Варнавська К.А. Організаційно-правовий механізм захисту правозахисників на міжнародному регіональному рівні. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Право.* 2020. № 30. С. 156-163.
2. Варнавська К.А. Правовий статус захисника у статутних і процедурно-процесуальних актах Міжнародного кримінального суду. *Юридичний вісник.* 2022. № 3. С. 203-209.
3. Варнавська К.А. Виклики діяльності правозахисників у контексті міграції:

міжнародно-правовий аспект. Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал». 2023. № 3. С. 528-531.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці

1. Гавриленко Олександр Анатолійович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна зазначив, що актуальність теми дисертаційного дослідження Варнавської Кароліни Андріївни «Міжнародно-правове регулювання статусу правозахисників» підтверджується, зокрема, поширеністю негативних практик щодо нехтування правами людини осіб, які займаються правозахисною діяльністю. У цьому контексті дослідження основ правового регулювання та інституційного механізму захисту прав правозахисників є вельми своєчасним. Міжнародна спільнота визначає основоположні напрями та шляхи утвердження гарантій та прав людини, які в подальшому імплементуються в національні законодавства та практику, що є значним кроком на шляху реального утвердження принципів справедливості та поваги до прав людини. Представлена дисертаційна робота є суттєвим внеском у вітчизняну науку міжнародного публічного права. Сформульовані в дослідженні положення, узагальнення, висновки та пропозиції мають як загальнотеоретичне, так і прикладне значення для захисту прав людини правозахисників, функціонування міжнародних і національних правозахисних інституцій у галузі прав людини тощо і можуть бути використані: для подальшого дослідження механізмів захисту прав людини в цілому; для розробки та удосконалення положень нормативно-правових актів для усунення існуючих прогалин та колізій; для вдосконалення положень щодо статусу правозахисників відповідно до міжнародно-правових стандартів; при розробці навчально-методичних комплексів, навчальних посібників, підручників та викладанні дисциплін «Міжнародне публічне право», «Європейська система захисту прав людини», «Міжнародне право прав людини», «Захист вразливих категорій осіб у міжнародному праві», «Навчання у сфері захисту прав людини» тощо.

Підsumовуючи зазначив, що здобувачка Варнавська Кароліна Андріївна повною мірою представила основні положення наукового дослідження, продемонструвала високий рівень набутих теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей, які дали їй можливість отримати нові науково обґрунтовані теоретичні результати і розв'язати поставлене наукове завдання в галузі знань 29 Міжнародні відносини й оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності. У ході публічного захисту дисертантка повною мірою представила основні положення дисертації, а також вичерпно та повно надала відповіді на всі питання та зауваження. Узагальнив, що дисертаційна робота відповідає вимогам, що до неї висуваються, а її авторка заслуговує на присудження її наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 293 Міжнародне право.

2. Гутник Віталій Володимирович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного права Львівського національного університету імені Івана Франка вказав, що обрана тематика дисертаційного дослідження Варнавської Кароліни Андріївни є актуальною, вчасною і значимою для науки міжнародного публічного права, зокрема, для захисту прав людини. Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертаційному дослідженні, є достатньо аргументованими. Поставлена мета роботи, сформульовані для її вирішення завдання, характеризуються ґрунтовністю дослідження. Авторка володіє матеріалом, вдало використовує сучасні методи наукового дослідження. Робота загалом відповідає формально визначенім вимогам. Структура дисертації є логічною і відповідає обраній темі дослідження. Отримані здобувачкою результати мають наукову новизну та є обґрунтованими. Відзначив низку положень дисертаційного дослідження, які заслуговують на позитивну увагу. Вказав, що в роботі є низка положень, які потребують уточнення, а саме: щодо надання доктринального визначення поняття «правозахисник» та його ознак; здійснення класифікації «правозахисників»; щодо необхідності

розробки спеціального міжнародного договору для врегулювання статусу правозахисників та врахування в такому акті питань пов'язаних з правовим статусом цих осіб; подальші перспективи розвитку правового регулювання правового статусу правозахисників у нормах міжнародного права та національного законодавства України. Разом із тим підкреслив, що висловлені зауваження та питання жодним чином не ставлять під сумнів теоретичне і практичне значення дисертаційного дослідження, а закликають до наукової дискусії та визначають можливі перспективи подальших досліджень авторки. Підсумовуючи зазначив, що дисертаційна робота відповідає вимогам, що до неї висуваються, а її авторка – Варнавська Кароліна Андріївна заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 293 Міжнародне право.

3. Карвацька Світлана Богданівна, доктор юридичних наук, професор, в.о. завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича зазначила, що тема дисертації є актуальною, її структура є добре продуманою, а матеріал викладений логічно та послідовно. Дисертація має логічну структуру, яка дозволяє розкрити позначені дослідницькі завдання та досягти поставленої мети. Наголосила, що наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є першою у вітчизняній доктрині міжнародного права комплексною науковою працею, в якій здійснено теоретичне узагальнення і запропоновано вирішення наукового завдання, що полягало у з'ясуванні міжнародно-правової основи щодо статусу правозахисника, особливостей його змісту; визначені категорії осіб, що підпадають під термін «правозахисник», а також характеристиці існуючого інституційного механізму їх захисту на міжнародному універсальному і регіональному рівнях. У результаті проведеного дослідження було вироблено нові положення, спрямовані на удосконалення та розвиток сучасної доктрини міжнародного публічного права щодо дотримання прав людини правозахисників. Акцентувала на практичній значущості роботи і детальному дослідження діяльності неурядових організацій та їх внеску у загальний міжнародний інституційний захист правозахисників. Підкреслила ґрунтовність висновків роботи, які корелюються з означенюю метою дослідження та його завданнями. Зауважила, що в роботі є низка положень, які потребують уточнення та конкретизації, зокрема: щодо бачення шляхів і методів подолання труднощів з якими стикаються правозахисні асоціації при їх створенні і реєстрації; щодо реалізації зобов'язань держав та прав правозахисників в умовах, наприклад, воєнного стану. Щодо ролі правозахисників у війську та механізму їх захисту, особливо якщо вони опинилися на території, наблизеній до зони бойових дій чи у зоні бойових дій; пояснення думки про те, що «жінки-правозахисниці» вимагають особливої уваги, щоб упоратися з численними ризиками, з якими вони стикаються під час виконання своєї роботи». Зазначила, що висловлені зауваження жодною мірою не ставлять під сумнів теоретичне і практичне значення роботи і мають характер наукової дискусії та окреслюють напрямки подальших наукових досліджень. Резюмуючи констатувала, що дисертаційна робота відповідає вимогам, що до неї висуваються, а її авторка – Варнавська Кароліна Андріївна заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 293 Міжнародне право.

4. Фоміна Ліна Олексandrівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна зазначила, що основні результати дисертаційного дослідження Варнавської К.А. відповідають критеріям новизни, обґрунтованості та достовірності. Результати проведеного дисертаційного дослідження у вигляді авторських наукових положень, висновків, пропозицій та рекомендацій мають високий ступінь обґрунтованості, який підтверджується аналізом і узагальненням наукових концепцій, підходів, поглядів вчених, положень міжнародно-правових актів і судової практики. Дисерантка володіє матеріалом, відчувається ґрутовне опрацювання джерел і вдале володіння сучасними методами наукового дослідження. Структура дисертації є логічною і відповідає обраній темі дослідження. Відзначаючи високий теоретичний

рівень наданої на рецензування дисертаційної роботи, її практичну значимість та наукову новизну, звернула увагу на наявні в ній дискусійні моменти, а саме: відсутність розділу, присвяченого імплементації міжнародно-правових норм у національне законодавство України щодо захисту прав правозахисників; наведення факторів, що є основою концепції вразливості жінок-правозахисниць і на можливих шляхах його усунення. Вказала, що висловлені зауваження жодним чином не ставлять під сумнів теоретичне і практичне значення дослідження, а мають характер наукової дискусії та окреслюють авторові перспективи подальших наукових досліджень. У підсумку зазначила, що дисертаційна робота відповідає вимогам, що до неї висуваються, а її автор – Варнавська Кароліна Андріївна заслуговує на присудження її наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 293 Міжнародне право.

5. Реньов Євген Владиславович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна зазначив, що дисертація Варнавської Кароліни Андріївни на тему: «Міжнародно-правове регулювання статусу правозахисників є актуальною та своєчасною. Вказав, що дисертація характеризується високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Вдала термінологічна диференціація, глибокий аналіз доктринальних джерел, а також вивчення практики різних судових інстанцій дозволили авторці аргументувати власну позицію щодо проблематики міжнародно-правового захисту осіб похилого віку. Відзначаючи високий теоретичний рівень представленого на рецензування дисертаційного дослідження Варнавської К.А., його практичну значимість та наукову новизну, констатував, що у роботі містяться положення, які потребують подальшого уточнення та удосконалення, зокрема: на підставі грунтовного аналізу міжнародно-правових актів універсального і регіонального рівнів щодо регламентації статусу правозахисників авторкою встановлено, що в міжнародному праві відсутнє визначення поняття «правозахисник» та не передбачено єдиної уніфікованої процедури його визначення з метою – уникнути системи дозволів або «ліцензій». У цьому зв'язку, здобувачі слід було запропонувати авторське бачення поняття «правозахисник». Зважаючи на актуальність посилення ролі неурядових міжнародних організацій, про що йде мова у дисертаційному дослідженні (підрозділ 3.3. розділу III), авторці слід було б приділи більшу увагу діяльності в означеній сфері Amnesty International. Акцентував, що наведені зауваження не впливають на загальний позитивний висновок щодо виконаної роботи та не применшують наукової цінності дослідження. Підсумував, що дисертаційна робота відповідає вимогам, що до неї висуваються, а її авторка – Варнавська Кароліна Андріївна заслуговує на присудження її наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 293 Міжнародне право.

Результати відкритого голосування:

"За" 5 членів ради,
"Проти" 0 членів ради,
"Утримались" 0 членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує

Варнавській Кароліні Андріївні

(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача у давальному відмінку)

ступінь доктора філософії з галузі знань

29 Міжнародні відносини

(галузь знань)

за спеціальністю 293 Міжнародне право

(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і
спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Голова разової спеціалізованої вченої
ради

Гарніленко Д. А.
(прізвище, ініціали)